

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**Nagyszentjános
Község
Önkormányzata**

2024-2029

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	7
Célok	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	9
2. Stratégiai környezet bemutatása	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	26
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	36
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	40
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	44
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	48
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	49
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	49
1. A HEP IT részletei	49
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	49
Jövőképünk	50
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	52
3. Megvalósítás	56
3.1 A megvalósítás előkészítése	56
3.2 A megvalósítás folyamata	56
3.3 Monitoring és visszacsatolás	58
3.4 Nyilvánosság	58
3.6 Érvényesülés, módosítás	60
4. Elfogadás módja és dátuma	60

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

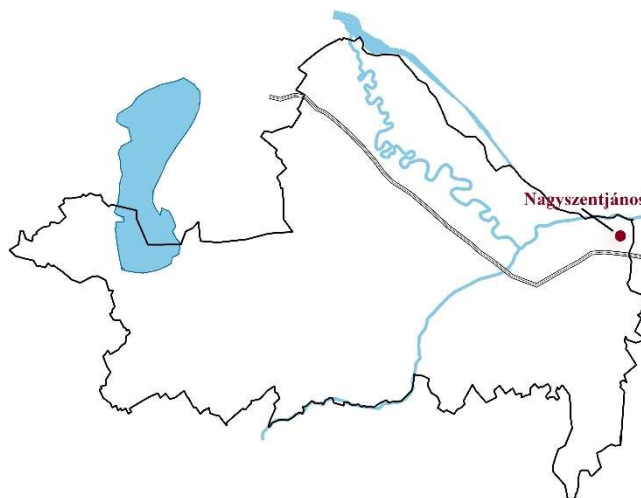
Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Nagyszentjános Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A település fekvése:

Nagyszentjános Győr-Moson-Sopron Megyében, a Győri Járásban fekszik a Kisalföld keleti részén. A település könnyűszerrel megközelíthető mind közúton, mind vasúton. A megyeszékhely felől az M1-es autópályán és az 1-es főúton lehet eljutni Nagyszentjánosra, vasúton a Budapest-Hegyeshalom-Bécs vonalon érhető el. A települést 1985. január 1-jén nyilvánították községgé.

A falu és környéke régóta lakott terület, de eddig települési idejét nem sikerült pontosan megállapítani. A Lél törzshöz tartozó Szemere és Szoárd hadnagyok birtokának határmezsgyéje volt e terület. 1216-ban apátsági birtokként szerepelt III. Ince pápa összeírásában, Zászló (Zazlon) néven.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Ugyanez a helységnév található Albens mester 1237 körül keletkezett jegyzékében is, ahol Gönyűvel határos helységként említik.

Zászló részletesebb leírása csak 1240-ig maradt ránk, melyből kiderül, hogy ennek a településnek 2 ház lovasszolgája, 10 ház udvarnokja és 2 juhásza volt. 1242-es esztendő követően nincsenek további adataink, s minden bizonnyal a tatárjárás idején ez a nevű vidék kipusztult. Valószínűleg az itteni lakosság a győri várba menekült a portyázó tatárok elöl, hátuk mögött hagyva a települést.

Van még egy nyom, egy Öreg-Szentjánosnak nevezett helyről, mely népes pusztája volt a mai Krémer-major helyén. Ezt a II. András uralkodása alatt "Oppidum Atti Joannis"-ként említették. Érdekessége Öreg-Nagyszentjánosnak, hogy volt egy temploma, melyet átalakítottak várszerű építménnyé, s a szóbeszéd szerint innen alagút vezetett a pannonhalmi várba. Minden bizonnyal ez a település is hadakozó népek áldozata lett, mégpedig a törököké. 1627 körül Ali Csauoz ugyan benépesítette ezt a területet, de Kara Mustafa tábora újra elpusztította, s soha többé fel sem épült. A XVII. század közepe táján az Eszterházyak földművelő- és állattenyésztő telepeseket költöztettek a hajdani Öreg-Szentjános környékére. Ekkortájt épült fel – szintén a grófi család ténykedésének köszönhetően – Felsőszentjános pusztája is. A század végén létesült még egy tanya, mely az Alsószentjános elnevezést kapta, jelezve, hogy a két település egy gazda alá tartozik. Ezek a helységek a mai napig fennállnak, csupán nevük változott meg, Nagy- és KISSZENTJÁNOSRA. A XIX. század elején Nagyszentjános egyik tanyáját az Eszterházy család Majk pusztáért cserébe Lichtenstein hercegnek adta. Így keresztelték el ezt a területet Majkszentjánosnak.

Az 1800-as évek elején a településen már állhatott a grófi kastély, hiszen 1809-ben a kismegyeri csata után francia tisztek laktak benne. A század második felében körülötte öt cselédház, s ugyanennyi istálló is épült. A birtokot 1870-ben Eszterházy Móríc bérbe adta 50 évre Auspitz Pálnak, aki a gazdaságot szeszgyárral bővítette. Ezenkívül 1880 körül malomgyár is létesült itt. Sőt 1856-ban az épülő Budapest-Bécs vasútvonal mellett Nagyszentjános is állomást kapott. Így a település az eddiginél nagyobb mértékben bekapcsolódott az ország vérkeringésébe. Ettől kezdve indult meg a falu fejlődése, s vált egyre vonzóbbá az ide időszaki munkára érkezők számára.

Főleg az 1920-as évektől szivárogtak ők a településre Vas- és Zala megyéből. Kezdetben egy-egy hónapra jöttek, majd magukkal hozva családjukat letelepedtek a helységben. 1945 után szintén sokan választották otthonuknak Nagyszentjánost, hisz az itt megalakuló Állami Gazdaság (1949) munkát tudott biztosítani mind a környéken lakóknak, mind pedig a messziről jötteknek (Vas- és Zala megye, Nyírség).

Forrás: mapire.eu

Mivel a lakosság száma folyamatosan nőtt, biztosítani kellett az alapvető ellátásokat. 1953-ban vezették be a villanyt, felépítették az emeletes iskolát, s 1969-től óvoda is működött a faluban. Nagyszentjánosnak 1989-ig közös tanácsa volt Gönyűvel, majd 1990-ben alakíthatott önálló önkormányzatot. Idővel az iskola bővítésre szorult, az óvoda pedig új, modern épületbe költözött. Azóta minkét intézmény az energiatakarékosság jegyében napelemes energiaellátással egészült ki. Felújításra került az orvosi rendelő, az önkormányzati hivatal épülete, megújultak a köztéri parkok és közösségi területek, játszóterek épültek.

A győri és komáromi ipari park közelségének, a helyi nagyobb munkáltatóknak (Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt., Farm Tojás Kft.) a kedvező ingatlanáraknak és a település szemmel is jól látható fejlődésének köszönhetően folyamatos a beköltözés, a falut körülvevő erdőségben jelenleg épülő Erdőszél Lakópark benépesülésével jelenős lakosságnövekedés kezdődött.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	1 799	bázis év
2018	1 793	99,67%
2019	1 800	100,39%
2020	1 799	99,94%
2021	1 829	101,67%
2022	1 887	103,17%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2021-es évben már látszik a lakópark épülése miatt bekövetkező lakosságszám-növekedés, mely azóta is folyamatos.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	961	905	1866	51,50%	48,50%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			71	3,80%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	158	131	289	8,47%	7,02%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	33	22	55	1,77%	1,18%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	582	508	1090	31,19%	27,22%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	61	62	123	3,27%	3,32%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	127	182	309	6,81%	9,75%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Fenti adatok alapján látható, hogy 60 éves kor alatt a férfiak száma nagyobb, 60 éves kor felett a nők kerülnek többségbe.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	297	274	108,39%
2018	307	276	111,23%
2019	310	274	113,14%
2020	309	289	106,92%
2021	321	312	102,88%
2022	324	346	93,64%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A gyermekszületések számának meredek emelkedése miatt a településen az öregedési index már 2020 óta folyamatos csökkenést mutat.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	5,58
2018	-5,01
2019	-1,11
2020	5,56
2021	23,70
2022	34,15

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település nagyon népszerű a környékre költözők körében, és a nagyszámú beköltözést a lakópark építése is elősegíti.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-5,58

2018	-3,90
2019	-3,34
2020	-6,11
2021	2,21
2022	10,67

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2021-es adatok alapján a település lakosainak öregedési folyamata megállni látszik.

Értékeink, küldetésünk

Nagyszentjános község törekszik arra, hogy maximálisan élhető és szerethető környezetet biztosítson a lakosai számára, ahol nem tapasztalható hátrányos megkülönböztetés, ahol mindenki számára egyformán elérhetőek az intézmények által nyújtott szolgáltatások, és ahol minden lakossal szemben érvényesülni tud az egyenlő bánásmód elve.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja:

Nagyszentjános Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja:

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja:

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége:

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Nagyszentjános Község Önkormányzata Képviselő-testülete 3/2023. (III. 17.) szám alatt rendeletet alkotott az egyes szociális ellátásokról. A rendelet célja, hogy megállapítsa az önkormányzat által a helyi sajátosságoknak megfelelő, a szociális rászorultságtól függő, pénzben, valamint természetben biztosított szociális ellátások formáit, szervezeti kereteit, az eljárási és jogosultsági szabályokat, továbbá azok igénybevételének és érvényesítésének módját, feltételeit és garanciáit. Ezen rendelet alapján a településen igényelhető rendkívüli települési támogatás, lakhatáshoz kapcsolódó települési támogatás, temetési költségekhez történő hozzájárulásként megállapított települési támogatás, és elrendelhető köztemetés.

A 14/2018. (X. 31.) számú rendelet a gyermekvédelmi ellátásokról szól. A rendelet kimondja, hogy az önkormányzat a rászoruló gyermekeknek vagy családoknak a szociális rendeletben írt feltételek alapján pénzbeli vagy természetbeli támogatást nyújt. A gyermekvédelmi szolgáltatás feladatait a Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény látja el. A gyermekek napközbeni ellátását a napközi otthonos óvoda, és a kötelező felvételt biztosító általános iskola napközi útján biztosítja. A bölcsődei ellátás Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény Fürge Róka Családi Bölcsőde feladatkörébe tartozik. A rendeletben foglaltak szerint a rászoruló gyermekek szünidei étkeztetését a Tarka Lepke Óvodában működtetett konyha mindenkori üzemeltetője útján biztosítja az Önkormányzat.

Nagyszentjános Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 5/2023. (III. 30.) szám alatt hozott rendeletet a születési támogatásról. A rendelet célja, hogy a településen élő szülők gyermeknevelését támogassa. Mindazok, akik a rendelet által meghatározott feltételeknek megfelelnek, gyermekenkénti egyszeri vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A stratégia célja, hogy megfogalmazza a Nagyszentjános hosszú távú jövőképét és ahhoz igazítsa középtávú fejlesztési céljait. A település hosszú távú jövőképe a nyitottság és dinamizmus: az értékörzés és a megújulás középtávú stratégiai céljai:

- Fenntartható településfejlesztés a funkciók harmóniájában,
- A település, mint az élhető, értékörző és innovatív falusi környezet,
- Példaértékű gondoskodás és egyenlő esélyek biztosítása.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Nagyszentjános a győri járáshoz, azon belül pedig a győri kistérséghez tartozik. Nem tartozik a kedvezményezett települések közé a 105/2015. (IV. 23.) számú kormányrendelet értelmében. A 105/2015. (IV. 23.) számú kormányrendelet alapján pedig nem sújtott jelentős munkanélküliséggel.

A Bakony-ér Gyermekjóléti és Családsegítő Intézmény 2013.01.01-én kezdte meg működését. Fenntartója a Bakony-ér Többcélú Társulás hat mikrotérségi önkormányzat, Nagyszentjános, Bőny, Gönyű, Mezőörs, Pér, Rétalap települések részvételével történt. Az intézmény önállóan működő, részben önállóan gazdálkodó, költségvetési intézmény volt. Gesztor feladatokat Nagyszentjános Önkormányzata látta el. Az intézmény alapító okirattal, szervezeti és működési szabályzattal, valamint szakmai programmal rendelkezett. A társulás létrejöttének célja az volt, hogy a társult

településeken a szociális és mentálhigiénés problémák kezelése, feltárása megoldásra kerüljön. A gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekjóléti alapellátás célja, hogy az általa nyújtott szolgáltatásokon keresztül járuljon hozzá a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének, jólétének biztosításához, a családban történő nevelkedéshez, veszélyeztetettségének megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez. 2023-tól a tagtelepülések kiválásával Nagyszentjános egyedül működteti tovább az intézményt, fő feladatai továbbra is a gyermekjóléti szolgáltatás és alapellátás, a veszélyeztetettség megelőzése, megszüntetése, a családsegítés, a házi segítségnyújtás intézményének magas fokú ellátása, a bölcsőde üzemeltetése, családpszichológus biztosítása. Emellett különböző egészségmegőrző, prevenciós rendezvényeket is szervez az intézmény, valamint táboroztatással és időseknek szóló programokkal is támogatják az esélyegyenlőség megvalósíthatóságát.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2022. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

Nincs információja az önkormányzatnak arról, hogy a bérek egyenlőtlenek lennének, hogy bárhol előfordulna a településen jogellenes elkülönítés vagy bármilyen esélyegyenlőséget, egyenlő bánásmódot sértő tevékenység vagy magatartás. Az adatok többsége a www.teir.hu oldalról került letöltésre. A felnőttoktatásban résztvevők száma nem kimutatható, mert településünkön ilyen intézmény nem működik, az önkormányzat pedig erről nem gyűjt adatot. A fogyatékos személyek nappali ellátásával kapcsolatosan a szintén ezért nem rendelkezünk adatokkal. Nagyszentjánoson nincsenek szociális és bérlakások, ezért erre vonatkozóan az adatok kimutatása nem releváns.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	53,82	22,88
2018	53,25	21,62
2019	53,46	19,13
2020	53,80	17,33
2021	55,58	16,65
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön elmondható, hogy a lakosok átlagosan jó körülmények között élnek. Az elmúlt évtizedekben kialakított otthonok fenntartása azonban ma már egyre nehezebb, aki anyagilag megengedheti magának, otthonát korszerűsíti energetikailag, hogy a havi kiadásait csökkentse. Győr közelsége pozitívan hat az elhelyezkedési esélyekre és tisztességes megélhetést biztosít a szakmával, megfelelő végzettséggel rendelkezők számára. A lakosság pénzeszközökbe, értékpapírba fektetett megtakarításairól az előző évekhez hasonlóan nincs adat. Az idősebbek elmondásaiból kitűnik, hogy ők, ha szerény mértékben is, de takarékoskodnak, gondolván arra, hogy egy haláleset a gyerekeiket milyen anyagi megterheléssel sújtaná

A családok kevés kivétellel saját tulajdonú családi házban élnek. Néhány otthonban több generáció él együtt. A házak többnyire jól karbantartottak. A lakások kb. 70 %-a összkomfortos (villany, víz, gáz, telefon, kábeltevé, internet). A színvonal tekintetében nincs nagy eltérés.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a család gyermekeinek száma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből és alakalmi mezőgazdasági munkából. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Tapasztalataink szerint a munkaerőpiacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák. Bár az utóbbi években az alacsony iskolázottság sem lehet kizárólagos indoka annak, ha valaki munkanélküli, mert a környéken rengeteg vállalkozás keres betanított munkára alkalmazottakat, ahol az iskolai végzettség lényegében mellékes.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is. Komoly probléma, hogy bár a számuk csökkenést mutat, de a 16 éven felüliek legalább fele még mindig digitálisan írástudatlan. Különösen nagy a lemaradás – az idősek mellett – a munkanélküliek, a hátrányos helyzetűek, a kistelepüléseken élők és alacsony végzettségűek körében, akiket szinte csak a felnőttképzés keretében lehet megszólítani.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	1,47	1,31	1,39%
2018	1,19	2,00	1,60%
2019	1,04	1,52	1,28%
2020	1,63	1,69	1,66%
2021	1,30	1,81	1,56%
2022	1,26	1,11	1,19%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Fenti táblázatból kitűnik, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott munkanélküliek száma, ezen belül pedig hogyan oszlik meg a férfiak és a nők aránya.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		Fő összesen	18	20	16	21	20
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	0,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	11,11%	0,00%	6,25%	4,76%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	4,00	3,00	2,00	1,00	5,00	0,00
	%	22,22%	15,00%	12,50%	4,76%	25,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	1,00	1,00	1,00	1,00	2,00
	%	11,11%	5,00%	6,25%	4,76%	5,00%	12,50%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	2,00	1,00	1,00	2,00	1,00
	%	0,00%	10,00%	6,25%	4,76%	10,00%	6,25%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	1,00	0,00	4,00	1,00	0,00
	%	5,56%	5,00%	0,00%	19,05%	5,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	3,00	3,00	4,00	2,00	1,00
	%	5,56%	15,00%	18,75%	19,05%	10,00%	6,25%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	3,00	1,00	1,00	2,00	2,00
	%	5,56%	15,00%	6,25%	4,76%	10,00%	12,50%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	1,00	1,00	3,00	2,00	4,00
	%	11,11%	5,00%	6,25%	14,29%	10,00%	25,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	1,00	1,00	3,00	2,00	1,00
	%	5,56%	5,00%	6,25%	14,29%	10,00%	6,25%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4,00	5,00	5,00	2,00	3,00	5,00
	%	22,22%	25,00%	31,25%	9,52%	15,00%	31,25%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	33,33	33,33
2018	30,00	33,33
2019	43,75	57,14
2020	19,05	50,00
2021	15,00	66,67
2022	37,50	50,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Fenti táblázatból kitűnik, hogy a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma átmeneti emelkedés után jelentős csökkenést mutat.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	18	0	0,00%	7	38,89%	11	61,11%
2018	20	0	0,00%	6	30,00%	14	70,00%
2019	16	0	0,00%	5	31,25%	11	68,75%
2020	21	0	0,00%	8	38,10%	13	61,90%
2021	20	0	0,00%	3	15,00%	17	85,00%
2022	16	0	0,00%	4	25,00%	12	75,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen nem jellemző a 8 általánosanál alacsonyabb iskolai végzettség, valamint az általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma is viszonylag alacsony, ezért a regisztrált munkanélküliek között az arányuk bőven 50% alatti.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	13	8
2018	6	8
2019	11	8
2020	25	6
2021	4	3
2022	7	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nagyszentjános község önkormányzata évek óta szervez a településen élő regisztrált munkanélküliek részére közfoglalkoztatást. A közfoglalkoztatás a kezdetektől pályázat útján, munkaügyi központ által történő támogatással valósul meg. A közfoglalkoztatás célja:

- köztemető karbantartása,
- településtisztaság biztosítása (buszvárók, buszöblök, parkok, közterületek tisztán tartása),
- önkormányzat által készített tájékoztatók és a faluújság eljuttatása a település lakóihoz,
- alapfokú oktatás területén intézményhálózat nem beépített területeinek gondozása, tisztán tartása.

Általánosságban elmondható, hogy egyre nehezebb a regisztrált munkanélküliek közfoglalkoztatottként történő foglalkoztatása, ennek egyik oka az alacsony fizetés, másik pedig a személy alkalmatlansága.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalászási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok:

A település megközelíthetősége jónak mondható. Gépkocsival az 1-es főút és az M1-es autópálya felől is megközelíthető. A nagysebességű Budapest-Győr-Hegyeshalom vasútvonalon óránként indulnak a vonatok mindkét irányba. Valószínűleg ennek köszönhetően a buszközlekedés nem nevezhető jól szervezettnek a településen, de a munkába járást az ipari parkba induló célzott munkásjáratokkal segítik a cégek és busztársaságok. A falutól pár kilométerre lévő lakópark benépesülésével további kihívást jelent az ott élők közlekedésének megszervezése, segítése. Ennek érdekében folyamatosak az egyeztetések a menetrendet illetően a busztársaságokkal, ill. tanyagondnoki szolgálat felállításával kívánjuk elősegíteni a gyermekek eljutását a helyi oktatási intézményekbe.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	18	2
2018	20	0
2019	16	1
2020	21	0
2021	20	0
2022	16	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen sajnos nem érhetőek el a nagyvárosokra jellemző tovább- és átképzési programok. Győrben, ami már a korábban részletezett módokon könnyedén megközelíthető a településről, rengeteg lehetőség áll a fiatalok rendelkezésére, hogy megkönnyítsék a munkaerőpiacra történő belépésüket. Pozitívumként mondhatjuk el, hogy, hogy 2021-re gyakorlatilag nullára csökkent a településen élő pályakezdő munkanélküliek száma.

e.) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerő-piaci integrációt segítik a helyi vállalkozások, a legnagyobb helyi foglalkoztató a Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt., ami a mezőgazdasági idényben a nagy számú helyi foglalkoztatott mellett nagyon sok idénymunkást is alkalmaz. Elkészült a helyi vásárcsarnok, mely helyt ad a helyi termelői piacnak. Ezen kívül a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyeit segíti a Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény is.

f.) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzat a mélyszegénységben élő és a roma nemzetiségű helyi lakosokat a közmunkaprogramban történő foglalkoztatással támogatja.

g.) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az önkormányzatnak nincs kimutatása arról, hogy a településen ért-e bárkit a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés, de nem is érkezett a hivatalhoz ezzel kapcsolatosan semmilyen panasz vagy megkeresés.

h.) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei:

Az önkormányzat részt vesz a Digitális Jólét Programban, melynek köszönhetően több eszközzel is a település lakóinak rendelkezésére állunk. Laptopokon és tableteken tanulhatják meg a lakosok az eszközök és az internet használatát, ill. nyilvános WiFi hálózatot is üzemeltetünk, melyre bárki korlátozás nélkül rácsatlakozhat.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális ellátások körét az 1993. évi III. törvény szabályozza, mely kimondja, hogy

1. § (1) E törvény célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

(2) A helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.

2. § A szociális ellátás feltételeinek biztosítása - az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl - az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

A 25. § kimondja, hogy

(1) a jogosult részére jövedelme kiegészítésére, pótlására pénzbeli szociális ellátás nyújtható.

(2) A különös méltánylást érdemlő személyes élethelyzetre figyelemmel nyújtható pénzbeli szociális ellátás a tartós ápolást végzők időskori támogatása.

(3) Szociális rászorultság esetén a jogosult számára

a) a települési önkormányzat jegyzője az e törvényben meghatározott feltételek szerint

aa) foglalkoztatást helyettesítő támogatást,

ab) rendszeres szociális segélyt,

ac) lakásfenntartási támogatást;

b) a települési önkormányzat képviselő-testülete az e törvényben, illetve az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint

ba) a 43/B. § (1) bekezdésében foglalt ápolási díjat,

bb) átmeneti segélyt,

bc) temetési segélyt;

c) a járási hivatal az e törvényben meghatározott feltételek szerint

ca) időskorúak járadékát,

cb) a 41. § (1) bekezdésében és a 43/A. § (1) bekezdésében foglalt ápolási díjat állapít meg (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások).

2 Természetben nyújtható szociális ellátások:

47. § (1) A szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások közül természetbeni szociális ellátás formájában a) a rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, b) a lakásfenntartási támogatás, c) az átmeneti segély és d) a temetési segély nyújtható

Nagyszentjános Község Önkormányzata Képviselő-testülete 3/2023. (III. 17.) szám alatt rendeletet alkotott az egyes szociális ellátásokról. A rendelet célja, hogy megállapítsa az önkormányzat által a helyi sajátosságoknak megfelelő, a szociális rászorultságtól függő, pénzben, valamint természetben biztosított szociális ellátások formáit, szervezeti kereteit, az eljárási és jogosultsági szabályokat,

továbbá azok igénybevételének és érvényesítésének módját, feltételeit és garanciáit. Ezen rendelet alapján a településen igényelhető rendkívüli települési támogatás, lakhatáshoz kapcsolódó települési támogatás, temetési költségekhez történő hozzájárulásként megállapított települési támogatás, és elrendelhető köztemetés.

Fentiekén kívül a településen az alábbi szociális alapszolgáltatások érhetőek el: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés. Az önkormányzat ezekről az alapszolgáltatásokról az önkormányzat által üzemeltetett Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézményen keresztül gondoskodik.

A 14/2018. (X. 31.) számú rendelet a gyermekvédelmi ellátásokról szól. A rendelet kimondja, hogy az önkormányzat a rászoruló gyermekeknek vagy családoknak a szociális rendeletben írt feltételek alapján pénzbeli vagy természetbeli támogatást nyújt. A gyermekvédelmi szolgáltatás feladatait a Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény látja el. A gyermekek napközbeni ellátását a napközi otthonos óvoda, és a kötelező felvételt biztosító általános iskola napközi útján biztosítja. A bölcsődei ellátás Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény Fürge Róka Családi Bölcsőde feladatkörébe tartozik. A rendeletben foglaltak szerint a rászoruló gyermekek szünidei étkeztetését a Nagyszentjánosi Tarka Lepke Óvoda és Konyha által működtetett konyha mindenkori üzemeltetője útján biztosítja az Önkormányzat.

Nagyszentjános Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az 5/2023. (III. 30) szám alatt hozott rendeletet a születési támogatásról. A rendelet célja, hogy a településen élő szülők gyermeknevelését támogassa. Mindazok, akik a rendelet által meghatározott feltételeknek megfelelnek, gyermekenkénti egyszeri vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek.

A településen sajnos nincs mód lakóotthonba történő elhelyezésre. Erre legközelebb Győrben van lehetőség.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőek ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	18	1,47%	12	66,67%
2018	20	1,65%	12	60,00%
2019	16	1,32%	10	62,50%
2020	21	1,75%	11	52,38%
2021	20	1,67%	15	75,00%
2022	16	1,31%	12	75,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	1	5,56%	7	37,78%	13	72,22%
2018	0	0,00%	1	4,90%	12	60,00%
2019	2	12,50%	1	8,13%	12	75,00%
2020	0	0,00%	2	10,00%	11	52,38%
2021	0	0,00%	1	5,40%	15	75,00%
2022	2	12,50%	1	7,81%	14	87,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	1
2018	1
2019	1
2020	2
2021	1
2022	1

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvíz-gyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	629	3	4,77	24,64	87,60	94,12
2018	631	2	3,17	24,56	88,11	93,82
2019	638	7	10,97	24,29	89,03	94,36
2020	652	14	21,47	23,77	91,41	97,24
2021	673	21	31,20	24,96	91,98	97,62
2022	710	21	29,58	17,75	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

A településen az önkormányzat nem rendelkezik bérlakással.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	629	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	631	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	638	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	652	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	673	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	710	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat nem rendelkezik szociális lakásállománnyal.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat tulajdonában áll a helyi sportpályán lévő öltöző és klubhelyiség, ennek felső szintjében (mely maga a klubhelyiség) lakott az elmúlt másfél évben egy Ukrajnából menekült 3 gyermekes család. Az ő elköltözésük után a helyiség jelenleg felújítás alatt áll, az önkormányzat a Nagyszentjánosi Sportclub használatába kívánja ismételt adni a felújítás befejezése után.

e) lakhatást segítő támogatások

A táblázatban szereplő időszakban az önkormányzat a településre beköltözőket letelepedési támogatással tudta segíteni. Sajnos a Covid és a csökkenő források miatt az önkormányzat ezt a támogatási formát jelenleg nem tudja a letelepedő családoknak

nyújtani, de vizsgáljuk a lehetőséget, hogy a jövőben milyen módon és formában tudjuk a hozzánk beköltöző családokat támogatni.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	47	30
2018	40	40
2019	61	6
2020	71	10
2021	42	98
2022	36	114

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

A helyi önkormányzat adósságcsökkentési támogatást nem folyósít, arról rendeletet nem alkotott. A nehéz anyagi helyzetben lévőket lakásfenntartási támogatással tudja támogatni.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A község környezetében több kisebb „puszta” megjelölésű település található, ezek közül a legnagyobb Jegespuszta, ami közigazgatásilag a szomszédos Ács városához tartozik. Nagyszentjános közigazgatási határain belül fekszik Kísszentjános puszta, ami azonban az önkormányzat információi szerint lakatlan.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Tekintettel arra, hogy Nagyszentjános községben telepek, szegregátumok nincsenek, így erre a területre vonatkozóan nincs is szükség adatgyűjtésre, helyzetelemzésre, intézkedés megtételére. A lakosság összetételét tekintve az elkövetkezendő időszakban nem is várható szegregátumok, telepek kialakulása.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Mivel az önkormányzatnak külön egészségügyi rendelete nincsen, ezért ez erre vonatkozó feladatokat az Egészségügyi Törvény szabályozza.

A törvény a következőket mondja ki:

„152. § (1) A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,

- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.”

„153. § (1) A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében

- a) gondoskodik a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a 73. § (1) bekezdése szerinti külön jogszabályban meghatározott rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén - lehetőségeihez képest - saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	1	25	10,00
2018	1	0	0	1	26	8,20
2019	1	0	0	1	24	3,17
2020	1	0	0	0	20	2,08
2021	1	0	0	1	27	1,63
2022	1	0	0	1	27	1,06

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A települési önkormányzat képviselő testülete, a település lakosság számára tekintettel felnőttek és gyermekek részére egy egészségügyi alapellátási körzetet alakított ki. A szakorvosi ellátást igénylő betegeket a háziorvos a győri szakorvosi rendelőintézetbe utalja. Az idős, mozgásukban korlátozott, illetve önálló közlekedésre képtelen személyek számára, szükség szerint betegszállító igényelhető, illetve helyben történő vérvételre van lehetőség a háziorvosi rendelőben. A levett vér laborba történő eljuttatásáról az önkormányzat gondoskodik. A hét minden napján van háziorvos a településen. Hetente egy alkalommal pedig gyermekorvos tart rendelőt a védőnői tanácsadóban.

A fogorvosi ellátás a szomszédos településen érhető el, minden nap rendel Gönyűn a fogorvos. A fogorvos helyettesítése Győrben történik, ez idővesztéssel jár és annak, aki nem ott dolgozik és nem 65 éven felüli többletköltséggel is jár.

Az orvosi rendelő épülete akadálymentesített. Itt található a védőnői tanácsadó és a gyógyszertár is.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A kisgyermek és iskoláskorú gyermekek számára kötelező szűrővizsgálatok a védőnő, háziorvos, gyógytestnevelő és fejlesztő gyógypedagógus bevonásával rendszeresen megtörténnek. A 0-2 éves korú gyermekek évenkénti státusz vizsgálata a gyermekorvos és a védőnő bevonásával, az iskoláskorú gyermekek (2-4-6 évfolyam) kötelező szűrővizsgálata védőnő, orvos bevonásával, az iskolai gyógytestnevelésbe sorolás védőnő, orvos, gyógytestnevelő bevonásával történik.

A Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény és a Közösen Érted Nagyszentjános Egyesület rendszeresen szervez Egészségnapot, melyen a nagyszámú érdeklődő lakosság különböző

szűrőprogramokon vehetett részt (hallásvizsgálat, látásvizsgálat, vérnyomásmérés, vércukormérés, hangtál terápia, stb.).

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Alapvetően a legtöbb fejlesztő és rehabilitációs ellátás a győri kórházban érhető el. Örvendetes, hogy helyben van fizioterápiás kezelésre lehetőség, melyet a helyi lakosok igénybe is vesznek.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat a közétkeztetést a településen saját konyhával oldja meg. A konyha nyújt ellátást az óvodai, iskolai napközis, szociális étkeztetést igénylők számára. A településen élők közül bárki igénybe veheti a szolgáltatást. Mivel a konyhában naponta, minden korcsoport számára csak egyfajta ebéd készül, ezért fokozottan kell figyelni az egészséges ételek készítésére. Az önkormányzat tervei között szerepel a konyha üzemeltetésének átadása a nemrég alapított Nagyszentjánosi Önkormányzati Kft-nek, reményeink szerint ez magával hozhatja kétféle menü főzésének lehetőségét.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségek tekintetében település minden lakója számára elérhető.

Sportprogramokhoz való hozzáférést a Nagyszentjános SE biztosítja szervezett formában, illetve a sportpálya kötetlen formában is igénybe vehető. Az iskolában fakultatív programként van lehetőség fociedzést igénybe venni. A településen nincs sajnos sportcsarnok, viszont 2018. év végén pályázati forrásból elkészült egy kültéri konditerem, mely bárki számára ingyenesen használható. Időszakosan felnőtteknek szóló torna az óvoda tornatermében elérhető, mely térítés ellenében bárki számára igénybe vehető.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Szociális alapszolgáltatás: étkeztetés, családsegítés (Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény keretein belül), jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (Győrrel együttműködve), az önkormányzatunk biztosítja.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátásokat nyújtó intézmény (ápolást, gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthon, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény és egyéb speciális ellátást nyújtó intézmény) a településen.

A gyermekek napközbeni ellátását a napközitthonos óvoda, és a kötelező felvételt biztosító általános iskola napközi útján biztosítja. A bölcsődei ellátás Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény Fűrge Róka Családi Bölcsőde feladatkörébe tartozik

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A településen állandó drogprevenciós szolgáltatás nem működik, azonban időszakosan a Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény szervez az iskoláskorú gyermekek részére ezzel kapcsolatos előadásokat, ill. az ilyen és más jellegű krízishelyzetben lévők számára a településen lehetőség van a Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény által biztosított iskola- és családpszichológus igénybevételére.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Elmondható, hogy az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érhet.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor nincsen. A jogszabályi követelményeknek megfelelő szociális juttatásokban részesül minden rászoruló, nincs diszkrimináció.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

A településen a közösségi élet egyre aktívabbnak mondható, a programok egyre színvonalasabbak, sokfélébbek. A rendezvények célja a hagyományápolás mellett a közösségépítés.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsonzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	igen	1 119	1

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

Sikeresen működik most már több éve a település legnagyobb létszámú egyesülete, a Közösen Érted Nagyszentjános Egyesület. Az egyik legaktívabb csoport a Nefelejcs Nyugdíjasklub, melynek tagjai a legtöbb rendezvényre másorral készülnek, aktívan kiveszik részüket a falu tisztán és rendben tartásából. Szervezett keretek között sportolni a Nagyszentjánosi SE keretein belül lehet. A Polgárőr Egyesület segít a rend és a közbiztonság fenntartásában.

A település legnagyobb rendezvénye a Falunap, mely egész napos szórakozást nyújt kicsiknek és nagyoknak egyaránt. Egyre híresebb a Nagy Antal Fogathajtó Emlékverseny, melyen nagyszámú fogat szokott részt venni, és a program az éves lovas versenynaptárba is bekerült. Ezen kívül minden évben megrendezésre kerül a KÉNE bál, a szülők-nevelők bálja, és hagyomány már a Tökfesztivál megrendezése is. Népszerű a karácsonyi műsor, mely minden évben a község templomában kerül megrendezésre. A szülői munkaközösségnek köszönhetően idén első ízben került megrendezésre az iskolában a Szüreti bál, melynek bevételével az iskolai alapítványt támogatták. A Vásárcsarnok megnyitásával (mely közösségi színtérként is szolgál) első alkalommal kerül megrendezésre a Nagyszentjánosi Önkormányzati Kft. szervezésében a Márton napi vigasság. Az önkormányzat célja, hogy a létesítményt integrálja a település életébe oly módon, hogy az ott megrendezésre kerülő vásárok, rendezvények színesítsék az itt lakók életét. A községi könyvtárban pedig a sokrétű

olvasnivaló-választék mellett rendkívül igényes előadásokat szerveznek külsős vendégek, művészek, sportolók, írók, stb. meghívásával.

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Nincs az önkormányzatnak tudomásra etnikai problémákról, konfliktusokról.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A Gyermejköltségi szolgálat többször ruhaadománnyal, valamint az egyház ételkészítési adományokkal nyújtott segítséget a szociálisan rászoruló családoknak, illetve a Vöröskereszt Helyi Szervezete jelenleg is ételkészítéssel foglalkozik, kéthetente osztanak ételt a rászorulóknak. Egyre többen ajánlják fel már feleslegessé vált, de jó állapotban lévő használati tárgyaikat a Családsegítő Szolgálatnak, melyeket ők juttatnak el az arra rászorulóknak. Az önkormányzat minden évben részt vesz a TeSzedd Önkéntesen a tiszta Magyarországért programban, melynek során rengeteg szemetet szednek össze az önkéntesek a településen és tágabb környezetében.

Az újonnan nyílt Vásárcsarnokban a Nagyszentjánosi Önkormányzati Kft. rendszeresen szervez börzét, ahol a helyi lakosok elcserélhetik vagy eladhatják már nem használt, de jó állapotban lévő tárgyaikat.

Az önkormányzat karácsony előtt a 70 évnél idősebb lakosoknak évek óta ajándécsomagot juttat, az óvodásokat és az általános iskolásokat pedig mikuláscsomaggal lepi meg.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen nem élnek más nemzetiségűek, így erre vonatkozó adatgyűjtése az önkormányzatnak értelemszerűen nincs.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Szerencsére a településen az utóbbi években a lakosság egyre aktívabb. Sok éve működik már eredményesen a legnagyobb létszámmal rendelkező szervezet, a Közösen Érted Nagyszentjánosi Egyesület és a Sportclub. A Polgárőr Egyesület is már évek óta kiveszi részét a falu közbiztonságának fenntartásából. Újra megalakult a Vöröskereszt Helyi Szervezete, mely rendszeres véradásokat szervez. A legjókedvűbb társaság továbbra is a Nefelejcs Nyugdíjasklub tagjaiból tevődik össze, akik különböző rendezvényekkel, kirándulásokkal biztosítják idős kori testi és szellemi fittségüket, valamint aktívan kiveszik részüket a település közterületeinek rendben tartásából. Egyre aktívabb a Nagyszentjánosi Baba-Mama Klub is, rendszeresen szerveznek találkozót és rendezvényeket a kisgyermekes szülőknek, emellett többször szerveztek már takarítási akciókat a játszótérek vonatkozásában. A Komatál Kör kezdeményezését, miszerint az újonnan beköltözőket egy kedves kis ajándékkal lepnék meg, sajnos a Covid megakasztotta, idén újult erővel állnak neki az elmúlt években beköltözők köszöntésének. Aktív csoport az Ügyes Kezek nevű szerveződés is, akik főként a falu dekorálásában vesznek részt.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem működik roma nemzetiségi önkormányzat, nincs az önkormányzatnak arra vonatkozó kimutatása, hogy hányan vallották magukat roma nemzetiségűnek a legutóbbi népszámláláskor.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A hosszabb ideje közfoglalkoztatásban dolgozók kijutása az elsődleges munkaerőpiacra nagyon nehéz.	Mentorálási segítség igénybevétele
Az alkalmi munkákból élők többsége nincsen tisztában azzal, hogy milyen elhelyezkedési, esetleges felnőtt- vagy átképzési lehetőségei vannak.	Tájékoztató programok szervezése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	961	905	1866	51,50%	48,50%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			71	3,80%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	158	131	289	8,47%	7,02%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	33	22	55	1,77%	1,18%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Európában alapérték a család védelme, amely az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára vezethető vissza (16. cikk): „A család a társadalom természetes és alapvető közössége, amelynek joga van a társadalom és az állam védelmére.”, és az európai Alapjogi Chartában is szerepel a 33(1) bekezdésben: „A család jogi, gazdasági és szociális védelmet élvez.”.

Magyarország Alaptörvénye L. cikke a negyedik módosítást követően kimondja: „Magyarország védi a házasság intézményét mint férfi és nő között, önkéntes elhatározás alapján létrejött életközösséget, valamint a családot mint a nemzet fennmaradásának alapját. A családi kapcsolat alapja a házasság, illetve a szülő-gyermek viszony.” Ugyanakkor megjegyzésre érdemes, hogy az utóbbi években az Emberi Jogok Európai Bírósága e tárgyban hozott ítéleteinek indoklása szerint a házasság és ily módon a család jogi meghatározása szűknek mondható.

Általánosságban elmondható, hogy a népesség száma, ebből következően sajnos a születendő gyermekek száma is egyre csökken. A kedvező családtámogatási és otthonteremtési intézkedéseknek köszönhetően helyi viszonylatban vizsgálva a születések száma meredek emelkedést mutat, mely kifejezetten öröndetes.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	0	n.a.
2018	2	n.a.
2019	0	7
2020	0	4
2021	1	3
2022	0	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint
c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Iskolakezdési támogatásban minden óvodás, általános és középiskolás, ill. felsőoktatásban tanuló helyi gyermek részesül. Emellett a húsvéti ünnepekkor és mikulásra is meglegpi az önkormányzat a helyi oktatási intézményekbe járó gyermekeket.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	10
2018	10
2019	10
2020	8
2021	11
2022	12

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	7	7	14
2018	8	7	15
2019	4	5	9
2020	4	4	8
2021	4	4	8
2022	n.a.	n.a.	-

d) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Jelenleg az önkormányzatnak nincs tudomása arról, hogy a településen életvitelszerűen élne nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermek.

e) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Az orosz-ukrán háború hatásait helyi szinten is megéreztek, hirtelen, pár nap különbséggel több menekült család is érkezett a településre, akik ellátásáról, szállásáról gondoskodni kellett.

Többségük kettős, magyar-ukrán állampolgár, ide értve a gyermekeket is. Egy részük azóta távozott a településről, akik itt maradtak, mára lakhatással, munkahellyel rendelkeznek, a gyermekek pedig a helyi oktatási intézményekbe járnak, a magyar nyelvet jól értik és beszélik, a közösségbe beilleszkedtek, tanulmányi eredményeik megfelelőek.

4.2 Szegregált, teleszerű lakóköznyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nagyszentjános községben szegregátum nem alakult ki, a kialakulás veszélye nem áll fenn.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzatok feladata. Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi (gyermekorvosi: minden héten kedden) ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat - Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Általánosságban elmondható, hogy a gyermekszületések számának meredek emelkedése egyre több feladatot ró a védőnőre. A szolgálat működtetése az önkormányzatoktól a kórházakhoz került 2023-ban, ez tovább nehezíti a védőnők helyzetét, ugyanis az új rendszer és a finanszírozás kérdése még kialakulóban van.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Háziorvosi betegellátás a településen a hét minden napján elérhető. Ezt kiegészítendő minden héten kedden rendel a gyermekorvos, ekkor a védőnővel közösen fogadják a gyermekeket. Külön védőnői tanácsadás szerdánként érhető el. A védőnő otthonukban is felkeresi a családokat, figyelemmel kísérve a gyermekek egészségi állapotát, körülményeit. A védőnői feladatellátás körében 0-6 éves korosztályig folyik területi gondozás, de Nagyszentjánoson az általános iskolás gyermekek körében is ellátja az iskolai gondozást.

Az orvosi rendelőben kialakított védőnői rendelőben történik a gyermekorvosi betegellátás és a védőnői tanácsadás is. Ügyeleti betegellátás Győrben érhető el.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok;

A 0-7 éves korosztályból speciális fejlesztésre szoruló gyermekek fejlesztése az óvodában megoldott. Nagyszentjánoson működik Gyermekjóléti Szolgálat, annak képviselője sok segítséget kap a településen élő, azt jól ismerő, helyi lakosú dolgozóktól minden intézményben. Jó és szoros kapcsolatot ápol a jegyzővel, családokkal és az oktatási intézményekkel (óvoda, iskola).

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások:

A Bakony-ér Gyermekjóléti és Családsegítő Intézmény 2013.01.01-én kezdte meg működését. Fenntartója a Bakony-ér Többcélú Társulás 6 mikrotérségi önkormányzat volt. 2023-tól Nagyszentjános önállóan működteti az intézményt, melynek neve Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézményre változott. Az intézmény önállóan működő, részben önállóan gazdálkodó, költségvetési intézmény. Az Intézmény székhelye Nagyszentjános, Árpád u. 11/A.

Az intézmény gyermekvédelmi és szociális feladatokat lát el az alábbiak szerint:

- család-és gyermekjóléti szolgáltatás
- házi segítségnyújtás
- mediáció (konfliktuskezelés, közvetítés peres ügyekben)
- családi bölcsőde

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	7	9	0	0	0	0
2018	0	0	7	9	0	0	0	0
2019	0	0	7	8	0	0	0	0
2020	0	0	7	7	0	0	0	0
2021	0	0	7	10	0	0	0	0
2022	0	0	8	11	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

Bizonyos időközönként a helyi általános iskola drog, alkohol és drog prevenciós programokat szervez a diákok részére.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásként a Gyermekvédelmi és szociális támogatásokról szóló rendeletében az önkormányzat kifejezetten a krízishelyzetben lévők számára rendkívüli gyermekvédelmi támogatást biztosít. Ezen kívül krízishelyzetben a Gyermekek- és Családok Átmeneti Otthona vehető igénybe, mely Győrben található a Kossuth L. u. 75. szám alatt.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A sportoláshoz, a sportprogramokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségek tekintetében település minden lakója számára elérhető.

Sportprogramokhoz való hozzáférést a Nagyszentjános SE biztosítja szervezett formában, illetve a sportpálya kötetlen formában is igénybe vehető. A településen nincs saját sportcsarnok, viszont 2018. év végén pályázati forrásból elkészült egy kültéri konditerem, mely bárki számára ingyenesen használható.

A helyi általános iskola rendszeresen szervez a tanulói számára kirándulásokat, táborozásokat. A felnőtt lakosság részére a Közösen Érted Nagyszentjános Egyesület, a Nefelejcs Nyugdíjasklub, ill. az önkormányzat szervezésében vehető igénybe társas utazás, kirándulás. Minden lakos számára egyformán elérhetőek a településen rendezett közösségi programok. A kisgyermekes édesanyák kikapcsolódását a Nagyszentjánosi Baba Mama Klub segíti, mely minden héten szervez programot.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az intézményi gyermekétkeztetést az önkormányzat a saját konyhával oldja meg. A konyha nyújt ellátást az óvodai, iskolai napközis, szociális étkeztetést igénylők számára. Hétfégen a konyha nem üzemel. A családok igény szerint befizethetik gyermekeiket ebédre. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők igénybe vehetik a nyári étkeztetés lehetőségét.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Fenti csoportba tartozó gyermek vagy nincsenek a településen, vagy a létszámuk nagyon alacsony. A Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény minden évben táborozásra viszi a hátrányos helyzetben lévő gyermekeket.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat nincs, civil érdekképviselők részéről észrevétel nem érkezett.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Pozitív diszkrimináció az iskola közreműködésével, a hátrányos helyzetűek tanulmányi munkájának tárgyi jutalmazásával történik. Az önkormányzat kezdetektől részt vesz a Bursa Hungarica ösztöndíjpályázatban, így évente átlagosan 5-7 gyerek főiskolai, egyetemi tanulmányait támogatja.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Fogyatékossg alatt olyan tartós vagy végleges – veleszületett vagy szerzett – érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi vagy pszichoszociális károsodást, illetve ezek bármilyen halmozódását értjük, amely a környezeti, társadalmi és egyébjelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A speciális fejlesztést igénylő gyermekek részére a gyógypedagógiai fejlesztés biztosított, a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálatnál működő Szakértői bizottság által kiszűrt beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézséggel küzdő (BTMN), valamint sajátos nevelési igényű (SNI) tanulókkal foglalkozik. Az óvodában és az iskolában logopédiai fejlesztés is igénybe vehető.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	43	2	4,65
2018	47	0	0,00
2019	46	0	0,00
2020	43	0	0,00
2021	54	1	1,85
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	10	7,41
2018	n.a.	6	4,80
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	5	4,17
2021	n.a.	4	3,48
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközéiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközéiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	4	10
2018	10	0
2019	0	5
2020	6	0
2021	9	0
2022	12	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A településen jól működik a Bakony-ér Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat, 1 fő pszichológus jár ki hetente, így szülői kérésre tudnak a gyermekek pszichológusi segítséget igénybe venni, valamint gyógypedagógusok bevonásával megoldott a gyermekek lelkiállapotának ápolása. Iskolapszichológus nincs a településen.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	2	60	1	43	0	0	22
2018	n.a.	2	50	1	47	0	0	24
2019	n.a.	2	50	1	46	0	0	23
2020	n.a.	2	60	1	43	0	0	22
2021	n.a.	3	90	1	54	0	0	18
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	8	1	16,88	8,89
2018	0	7	1	17,86	7,20
2019	0	7	1	17,57	6,50
2020	0	7	1	17,14	5,83
2021	0	8	1	14,38	6,09
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	16
2018	15
2019	14
2020	18
2021	17
2022	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A települési oktatási intézményekben nincs szegregált csoport.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A településen egy általános iskola működik, a szomszéd településről, Gönyűről is járnak át gyerekek, melyben egyaránt tanulhat egyenlő bánásmódot igénylő és tanulási nehézséggel küzdő gyermek ugyanolyan feltételek mellett, mint a tehetséges társaik. Nem tapasztalható ebben a célcsoportban hátrányos megkülönböztetés

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Nagyszentjánoson ilyen szempontból sincs megkülönböztetés a gyermekek között.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Iskolai bántalmazás	Érzékenyítő előadások szervezése
Iskolai sportcsarnok hiánya	Pályázati lehetőségek felkutatása
Függőségek kialakulásának veszélye	Előadások szervezése
Lelki segítségnyújtás	Pszichológushoz való eljutás elősegítése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Az állandó népességen belül a nők aránya a vizsgált időszakban mindvégig magasabb volt.

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	1,47	1,31	1,39%
2018	1,19	2	1,60%
2019	1,04	1,52	1,28%
2020	1,63	1,69	1,66%
2021	1,3	1,81	1,56%
2022	1,26	1,11	1,19%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	33,33	33,33
2018	30	33,33
2019	43,75	57,14
2020	19,05	50
2021	15	66,67
2022	37,5	50

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	18	2
2018	20	0
2019	16	1
2020	21	0
2021	20	0
2022	16	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Fenti táblázatból látszik, hogy a munkanélküli nők és férfiak számában folyamatos kiegyenlítődés mutatkozik a vizsgált időszakban.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban alacsonyabb, mint a férfiaké, mert jellemzően több a férfiak számára szóló munkalehetőség.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei némileg szezonálisak, nyáron a mezőgazdasági munka többek számára megoldás. Győrben sokan dolgoznak kisegítő, takarító munkakörben, illetve Ausztria közelsége miatt egy ottani állással nagyobb jövedelem érhető el akár az alacsony iskolázottságú nők számára is.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs az önkormányzatnak tudomása bérkülönbségről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Családsegítő intézet működik a településen, ők üzemeltetik a családi bölcsődét, ahol 7 kisgyerekre felügyelnek, másfél és három év közötti a korosztály. Az óvodai férőhelyek száma 90, gyakorlatilag teljes telítődéssel működik. A már megszületett gyermekek és a védőnő által 2024. első félévére előre jelzett születésszámok tekintetében sürgősen meg kell nyitni a 4. óvodai csoportot is, mely a közeljövő kihívásai közé tartozik.

A nők elhelyezkedése szempontjából fontos tényező, hogy a gyermekek napközbeni ellátása megoldott legyen. Van arról is információ, hogy GYES után az anya, mivel távolabbi helyen talált

állást magának, gyermekét is a munkahelye szerinti település (Győr) valamelyik óvodájába íratta. De olyanra is van példa, hogy a szomszéd község óvodájába jár a gyermek. A tanév folyamán az iskola is biztosítja a gyermekek számára a délutáni felügyeletet.

A tekintetben kevés adat áll rendelkezésünkre, hogy a gyesről, gyedről a munkába visszatérő szülők munkahelyei milyen mértékben veszik figyelembe a munkavállaló szülői feladatait, biztosít-e számukra rugalmasabb munkaidőt, egyéb könnyítéseket.

5. 2. 1. számú táblázat - Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	1	n.a.	-

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődéi férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődéi férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődéi férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődéi férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	7	9	0	0	0	0
2018	0	0	7	9	0	0	0	0
2019	0	0	7	8	0	0	0	0
2020	0	0	7	7	0	0	0	0
2021	0	0	7	10	0	0	0	0
2022	0	0	8	11	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli, nők ellen irányuló erőszak szerencsére nem mindennapos a településen. Ez nem jelenti azt, hogy nem fordulhat elő, azonban erre nem mindig derül fény, mert az érintett nem szívesen beszél róla. Ha súlyosabb eset előfordulna, azt már nem lehetne eltitkolni. A településünk nem olyan nagy, a súlyos bántalmazás hamar kiderülne. Természetesen a kisebb bántalmazást, vagy lelki terrort sem szabad figyelmen kívül hagyni, és szigorúan fel kell lépni ellene. A Családsegítő Szolgálathoz fordulhat, akit ilyen jellegű atrocitás ér, továbbá rendőrségi feljelentést lehet tenni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A községben anyaothton, vagy családok átmeneti otthona sem működik, de Győrben több lehetőség is igénybe vehető az arra rászorulóknak számára (Szt. Cirill Method Alapítvány Gyermek és Családok Átmeneti Otthona, 9025 Győr Kossuth u. 75.).

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A település közéletében a nők aktivitása magasabb, mint a férfiaké. A hivatalokban, szociális, kulturális, oktatási területen a férfiak számaránya elenyésző, vezető pozícióban is többségben vannak a nők. A képviselők között a férfiak száma nagyobb, egy nő van közöttük, illetve a településen a polgármester is nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Községünkben a nőket érintő problémák nem tapasztalhatóak, sőt számos olyan munkahelyet biztosít a falu, ahol nők dolgoznak (Nagyszentjános Község Önkormányzata, Nagyszentjánosi

Hunyadi Mátyás Általános Iskola, Tarka Lepke Óvoda, Bakony-ér Intézmény, civil szervezet, Védőnői Szolgálat), tehát intézkedésre nincs szükség. A lakópark benépesülésével azonban nehézséget okoz a szülőknek, hogy a pár kilométeres távolságot óvodába vagy iskolába induló gyermekükkel hogyan oldják meg. Ennek elősegítésére tervezi az önkormányzat jövő évben beindítani a tanyagondnoki szolgáltatást, mely megoldja ezt a problémát.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Bölcsődei, óvodai férőhelyek bővítése, hogy a gyermekek napközbeni ellátása mindenki számára elérhető legyen, ne legyen létszámkorlát.	Bölcsőde mielőbbi megnyitása, 4. óvodai csoport berendezése és megnyitása, kellő számú óvónő felvétele.
Munkaerőpiacra történő visszajutás nehézkes.	Gyermekek elhelyezésének elősegítése.
Nagyon nehéz óvónőt felvenni, a szükséges óvodai dolgozói létszámot fel kell tölteni.	Fizetések versenyképessé tétele, ill. fel kell térképezni, hogy van-e lehetőség szolgálati lakás kialakítására a jövőben.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	297	274	108,39%
2018	307	276	111,23%
2019	310	274	113,14%
2020	309	289	106,92%
2021	321	312	102,88%
2022	324	346	93,64%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat - Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	183	270	453
2018	181	261	442
2019	172	260	432
2020	166	260	426
2021	158	254	412
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Fenti táblázatokból az alábbi következtetéseket vonhatjuk le:

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- az öregedési index némileg csökkent, nőtt a 65 év feletti lakosság aránya, de a 0-14 éves korú gyermekek aránya is,
- csökkent az özvegyek száma,
- a nyugdíjas férfiak száma csökkent, a nyugdíjas nők száma kis mértékben emelkedett.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	6	1	139	213	0	16	0
2018	6	1	133	213	2	14	0
2019	4	1	135	219	0	10	0
2020	4	2	131	220	0	9	0
2021	4	2	124	215	0	6	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Arra vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre adat, hogy a vizsgált csoport tagjai nyugdíj formájában mekkora összegű havi juttatásban részesülnek. Az idősek helyzetét nagymértékben befolyásolja estleges egyedül maradásuk, betegségeik. Időskori beszűkülésük ellen a faluban működő Nyugdíjas Klub jelenthet megoldást, ám ez sem orvosolhatja teljes mértékben a család, törődés hiányát, mely sajnos a kor jelenségeként, a családok nehéz anyagi helyzetére vezethető vissza. Kevesen engedhetik meg maguknak, hogy idős rokonaik ápolásának, gondozásának érdekében feladják a biztos megélhetést jelentő munkahelyüket.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A településen az idős, nyugdíjas embereknek a vidéki életmóddal járó többletterhelés miatt esetlegesen gondot okozhat a ház körüli teendők elvégzése. Majdnem mindenki kertés házban lakik, de sajnos sokan a kertet nem tudják vagy már nem akarják művelni.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az idős korosztály foglalkoztatási mutatói a településen átlagosak. Annak a személynek, aki ebben a korban munkanélkülivé vált, az elhelyezkedési esélye megnehezedik, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerő-piacon. Ebben az esetben látványos a diszkrimináció, hiszen nem csak az elhelyezkedési esélye rosszabb, a létszámleépítés is hamarabb eléri a korosztályt. Az is jellemző, hogy a lakosság köréből többen élnének a nyugdíj melletti munkavégzés lehetőségével. A településen a Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt., időnként az Önkormányzat és a mezőgazdasági kistermelők is foglalkoztatnak nyugdíjasokat. Sok tevékeny idős ember van a településen, a civil szervezetekben is aktívan részt vesznek.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	18	20	16	21	20	16
41-45 év (TS 042)	Fő	1	3	3	4	2	1
	%	5,56%	15,00%	18,75%	19,05%	10,00%	6,25%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	3	1	1	2	2
	%	5,56%	15,00%	6,25%	4,76%	10,00%	12,50%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	1	1	3	2	4
	%	11,11%	5,00%	6,25%	14,29%	10,00%	25,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	1	1	3	2	1
	%	5,56%	5,00%	6,25%	14,29%	10,00%	6,25%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4	5	5	2	3	5
	%	22,22%	25,00%	31,25%	9,52%	15,00%	31,25%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A Nefelejcs Nyugdíjasklub rendszeresen szervez az idősebb korosztálynak szóló programokat, ezen kívül a Községi Könyvtárban is megrendezésre kerül évente több olyan program, előadás, ami az idősebbeket is érdekli.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nincs tudomása az önkormányzatnak az idősek foglalkoztatása terén hátrányos megkülönböztetésről.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez teljes mértékben hozzájutnak az idősek is.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az idősellátás és a szociális gondoskodás területén az utóbbi években egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, egyházi, alapítványi és magán szervezetek is több szociális intézményt hoztak létre és működtetnek. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít.

Az önkormányzat kötelező feladataként biztosítja a rászoruló, településen élő idősek számára a szociális alapszolgáltatásokat, továbbá a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást. Az

önkormányzat a Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény keretében látja el feladatát, illetve az önkormányzat szociális rendelete, valamint a biztosított szociális alapszolgáltatások (étkeztetés, családsegítés) is fontos feladatot képeznek.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	297	0	17	0
2018	307	0	18	0
2019	310	0	15	0
2020	309	0	16	0
2021	321	0	22	0
2022	324	0	33	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Fenti táblázatból kitűnik, hogy mivel nőtt a 65 év feletti lakosság létszáma, ezzel egyenes arányban nőtt a házi segítségnyújtásban részesülők száma is. A szociális étkeztetést az önkormányzat a közeljövőben szeretné bevezetni.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A Nyugdíjasklub vezetősége a tagok számára egy évben többször is szervez kirándulásokat. Hol színházlátogatás, hol városnézés, múzeum látogatás hol pedig fürdőzés a program tartalma. Itt említeném meg a névnapozásokat, a házassági évfordulók megünneplését és az ősztendő búcsúztatását. Ezek az összejövetelek rendkívül jó hangulatban zajlanak. A Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény is évente rendez a gondozottjainak teadélutánokat, melyek jó alkalmat adnak az nehezen mozgó, beszűkült léttel rendelkező idős embereknek a találkozásokra, beszélgetésekre. A községi könyvtárban szervezett előadásokon is rendszeresen, nagy számban vesznek részt a nyugdíjasok is.

c) idős emberek informatikai jártassága;

Az önkormányzat részt vesz a Digitális Jólét Programban, melynek során kiemelt figyelmet fordítunk az idős korosztály informatikai jártasságának elmélyítésére. Általánosságban elmondható, hogy az idősebbek közül egyre többen használnak okostelefont, mellyel elérhetővé válik számukra a világháló, egyre biztosabban használják kapcsolattartásra a közösségi médiát. Azonban folyamatos probléma az online vagy telefonos csalások növekvő száma, melyeknek az idősebb korosztály nagyobb számban esik áldozatául.

d) a generációk közötti programok.

A településen szervezett programokon a falu minden generációja képviselteti magát, a legtöbb programon a nyugdíjas klub énekara is fellép. Az idős emberek napja alkalmából minden évben közönséges az önkormányzat az idős korosztályt, ilyenkor az óvoda vagy az iskola tanulói adják a műsort, mely

mindig nagyon jó hangulatú és megható szokott lenni. A Baba-Mama klub az idén kedves ajándékkal lepte meg a nyugdíjasokat.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősebb, de még tetterre kész nyugdíjasok egyaránt aktívak a civil, állami vagy egyházi eseményeken. A falu életében fontos programokon, ünnepségeken nagy számban vesznek mindig részt. A legidősebbek már koruk és egészségi állapotuk miatt nehezebben mozdulnak ki otthonról.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Továbbra is probléma, hogy nincs a településen bankautomata.	Lehetőségek felmérése, hogyan lehetne a faluba bankautomatát telepíteni.
A csalásoknak az idősek nagyobb számban esnek áldozatául.	Tájékoztató programok szervezése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük. A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékkal élő lakótársaink foglalkoztatására a településen nincs lehetőség, de ennek nem a hátrányos megkülönböztetés az oka, csupán annyi, hogy nem tevődne össze szervezett-munkahelyi foglalkoztatásra létszám. A fogyatékkal élők saját lakókörnyezetükben élnek. A településen nincs nappali ellátás, lakóotthon, gondozóház. Erre jelenleg nincs is igény, az érintettek ellátása családban, környezetben, illetve a szociális alapszolgáltatás keretén belül megoldott.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	25	29	54
2018	26	22	48
2019	23	22	45
2020	20	22	42
2021	19	23	42
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás:

A településen a fogyatékkal élők foglalkoztatására nincs túl sok lehetőség. Viszont Győrben van Szociális Foglalkoztató és tudomásom szerint több civil szervezet (Máltai Szeretetszolgálat, Baptista Szeretet Szolgálat) is foglalkoztat fogyatékkal élőket. Az önkormányzat lehetőségeihez mérten igyekszik közfoglalkoztatásban olyan embereket alkalmazni, akik valamilyen fogyatékoságuk miatt máshol nem vagy csak nagy nehézségek árán találnának munkát.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Fentiek következtében az önkormányzatnak nincs kifejezetten a fogyatékkal élőket célzó munkavállalást segítő programja, egyszerűen nem élnek a településen fogyatékkal annyian, hogy egy ilyen jellegű program valóban használhatóan működjön. Egyéni megkeresésre azonban megpróbáljuk segíteni a munkavállalás lehetőségét.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az önkormányzatnak nincs tudomása hátrányos megkülönböztetésről.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településünkön nincs sajnos olyan intézmény, ahol fogyatékkal élőket tudnánk foglalkoztatni, vagy célzott programokat, oktatásokat tudnánk nekik szervezni.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára jogszabályok alapján az alábbi ellátások biztosíthatók:

- Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult
- Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,
  - * aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
  - * aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,

* akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül.

Szakosított ellátást biztosító intézmény a településen nincs. A fogyatékos személyek az önkormányzatnál megfelelő információhoz jutnak a jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásokról. Ezeket igénybe is veszik.

Alapellátásként amennyiben ennek szükségét érzik biztosítható szociális alapszolgáltatás:

- étkeztetés,
- családsegítés.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. Ápolást, gondozást nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon a településen nincs. A legközelebbi ilyen intézmény Győrben található, ez adott esetben problémát is jelent, mert a családnak kell megoldania a fogyatékosággal élő hozzátartozójuk napi utaztatását.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő hozzáférés lehetősége fizikai akadálymentesített helyszínen érhető el. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen lévő háziorvosi rendelő akadálymentesített, kerekesszéssel, babakocsival, nehezen közlekedő emberek számára is igénybe vehető. A fizioterápiás ellátás is ebben az épületben működik, ill. a gyermekorvosi és védőnői rendelő is. Egyéb egészségügyi és rehabilitációs ellátásra legközelebb csak Győrben van lehetőség.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Nagyszentjánoson az intézmények fizikai akadálymentesítése nagy részében megoldott, a településen egyébként folyamatosan folyik az ilyen irányú fejlesztés. A fizikai akadálymentesítés mellett a látás- és hallássérültek számára az akadálymentesítés még nem történt meg.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Nagyszentjános honlapja sajnos nem akadálymentes, központi ASP-s honlap, sajnos az akadálymentesítésre nincs ráhatásunk. Az orvosi rendelő, a posta, a bolt fizikailag akadálymentesített, a vasútközlekedés a forgalmista segítségével szintén igénybe vehető a mozgásukban korlátozottaknak. A gyógyszerár fizikai akadálymentesítése még nem történt meg. Sajnos információs és kommunikációs akadálymentesítettség nincs.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Nagyszentjánoson az elérhető munkahelyek nagyrészt akadálymentesítettek.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A vasúti közlekedés nagyrészt akadálymentesen igénybe vehető, helyben a forgalmista segítségével, a vonalon közlekedő modern vonatokon pedig mindenféle akadálymentesítettség jelen van. A közterületeken való közlekedés is jobbra akadálymentes. Mivel Nagyszentjános parkjai és közösségi területei az utóbbi 10-15 évben készültek, ezek mindegyike akadálymentesített.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen speciális közlekedési lehetőségek nincsenek, fogyatékkal élők számára nappali ellátást nyújtó intézmény legközelebb Győrben található.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Hátránykompenzáló juttatások az önkormányzat szociális rendeletében szereplő juttatások lehetnek.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen kifejezetten ilyen program nincs, azonban az önkormányzat minden évben lehetőségeihez képest támogatást nyújt a Máltai Szeretetszolgálatnak, akik két fogyatékkal élő helyi gyermek eljuttatását biztosítják a nappali ellátást biztosító intézménybe.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Sajnálatos, hogy a gyógyszertár akadálymentesítését a mai napig nem sikerült megoldani, ill. a honlap sem akadálymentes.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyógyszertár nem akadálymentes.	Fejlesztési és pályázati lehetőségek felkutatása.
Honlap nem akadálymentes.	Központi honlap fejlesztési lehetőségeinek felkutatása.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nehézkes a munkaerőpiacra a vissza/kijutás.	Tájékoztató programok szervezése, gyermekek napközbeni elhelyezésének lehetősége.
Nincs a településen bankautomata.	Lehetőségek felmérése, hogyan lehetne a faluba bankautomatát telepíteni.
Honlap nem akadálymentes.	Központi honlap fejlesztési lehetőségeinek felkutatása.
Gyógyszertár nem akadálymentes.	Fejlesztési és pályázati lehetőségek felkutatása.
Csalások áldozatául esés.	Tájékoztató programok szervezése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, a községben működő kis- és mezőgazdasági vállalkozóknak, az egyházak képviselőinek, a falu lakosságának, kicsiknek és nagyoknak, időseknek és fiataloknak közös érdeke és felelőssége, hogy Nagyszentjános a jövőben is még inkább élhető településsé váljon. Ennek érdekében sokat tesznek a civilszervezetek:

- Nefelejcs Nyugdíjas Klub,
- Polgárőr Egyesület,
- Római Katolikus Egyházközösség,
- Nagyszentjánosi Sportklub,
- Közösen Érted Nagyszentjános Egyesület,
- Nagyszentjánosi Baba-Mama Klub,
- Vöröskereszt Helyi Szervezete,
- Komatál Kör,
- Ügyes Kezek Csoport.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A civil szervezetek a helyi rendezvények szervezéséből aktívan kiveszik a részüket, és önállóan is szerveznek különböző programokat. Az önkormányzat a költségvetésében minden évben tervez különböző összegeket a civilszervezetek támogatására.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása:

2013. március elsejétől Nagyszentjános és Rétalap közös hivatalt alkot. Nagyszentjánosnak két testvértelepülése van, az egyik a Szlovákiában található Búcs község, a másik az erdélyi Zetevárálja. Mindkét településsel aktív kapcsolatot tart fenn az önkormányzat, rendszeresen a települések közötti meghívások, kirándulások. Nemzetiségi önkormányzat nincs a településen. a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nem működik nemzetiségi önkormányzat.

- d) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek aktívan törekednek arra, hogy elérjék azokat a célokat, és megvalósítsák azokat a terveket, amiért létrejöttek. A nyugdíjas klub rendszeresen szervez a tagjai számára találkozásokat és rendezvényeket, a baba-mama klub is hasonlóan tesz. A Komatál Kör pedig az újonnan beköltözőket próbálja bevonni a közösség életébe.

- e) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nincs a településen for-profit civil szervezet. Nincs információ arról, hogy a településen lévő for-profit vállalkozások milyen szerepet vállalnak az esélyegyenlőségi programban.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a

beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előszítésében részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjólét, köznevelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás, mely az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd a programtervezet véleményezésére koncentrált.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A tervezet az Önkormányzat honlapján, a nagyszentjanos.asp.lgov.hu-n közzétételre kerül, így az állampolgárok is véleményt mondhatnak róla. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik, és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A hosszabb ideje közfoglalkoztatásban dolgozók kijutása az elsődleges munkaerőpiacra nagyon nehéz.	Mentorálási segítség igénybevétele.
	Az alkalmi munkákból élők többsége nincsen tisztában azzal, hogy milyen elhelyezkedési, esetleges felnőtt- vagy átképzési lehetőségei vannak.	Tájékoztató programok szervezése.
Gyermekek	Iskolai bántalmazás	Érzékenyítő előadások szervezése
	Iskolai sportcsarnok hiánya	Pályázati lehetőségek felkutatása
	Függőségek kialakulásának veszélye	Előadások szervezése
	Lelki segítségnyújtás	Pszichológushoz való eljutás elősegítése

Nők	Bölcsődei, óvodai férőhelyek bővítése, hogy a gyermekek napközbeni ellátása mindenki számára elérhető legyen, ne legyen létszámkorlát.	Bölcsőde mielőbbi megnyitása, 4. óvodai csoport berendezése és megnyitása, kellő számú óvónő felvétele.
	Munkaerőpiacra történő visszajutás nehézkes.	Gyermekek elhelyezésének elősegítése.
	Nagyon nehéz óvónőt felvenni, a szükséges óvodai dolgozói létszámot fel kell tölteni.	Fizetések versenyképessé tétele, ill. fel kell térképezni, hogy van-e lehetőség szolgálati lakás kialakítására a jövőben.
Idősek	Továbbra is probléma, hogy nincs a településen bankautomata.	Lehetőségek felmérése, hogyan lehetne a faluba bankautomatát telepíteni.
	A családoknak az idősek nagyobb számban esnek áldozatául.	Tájékoztató programok szervezése.
Fogyatékkal élők	Gyógyszertár nem akadálymentes.	Fejlesztési és pályázati lehetőségek felkutatása.
	Honlap nem akadálymentes.	Központi honlap fejlesztési lehetőségeinek felkutatása.
Több célcsoportot érintő, település-szintű megállapítás	Nehézkes a munkaerőpiacra a vissza/kijutás.	Tájékoztató programok szervezése, gyermekek napközbeni elhelyezésének lehetősége.
	Nincs a településen bankautomata.	Lehetőségek felmérése, hogyan lehetne a faluba bankautomatát telepíteni.
	Honlap nem akadálymentes.	Központi honlap fejlesztési lehetőségeinek felkutatása.
	Gyógyszertár nem akadálymentes.	Fejlesztési és pályázati lehetőségek felkutatása.
	Csalások áldozatául esés.	Tájékoztató programok szervezése.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a társadalom és a helyi közösségek egyenrangú tagja legyen minden ember, ehhez a feltételeket megteremteni, amely mindenki számára lehetővé teszi a társadalmi életben az egyenlő részvételt.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a meghatározott célcsoportok számára, akár pozitív diszkrimináció alkalmazásával is.

Nagyszentjános Község Önkormányzatának az a fő célja, hogy a településen élő embereknek - akár felnőtt akár gyermek- a mindennapi életükben a jólétet, életminőségük javítását és az egyenlő esélyű hozzáférést biztosítson mindenki számára.

A megvalósítás érdekében erősíteni kell a helyi közösségekhez való kötődést. Nagyon fontos az emberekben erősíteni a társadalmi felelősségvállalást.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák ugyanolyan esélyekkel és lehetőségekkel élhetnek, mint a település bármely lakója.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élőknek hasznos, és kézzel fogható segítséget tudjunk nyújtani.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges fejlődését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek támogatására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az esélyegyenlőség megvalósulását, ne érhesse őket hátrány amiatt, ha gyermeket vállalnak.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők mindennapjainak megkönnyítésére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Vissza a munkaerőpiacra	A hosszabb ideje közfoglalkoztatásban dolgozók kijutása az elsődleges munkaerő-piacra nagyon nehéz.	Visszavezetés a munkaerő-piacra.	-	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Bevonható célszemélyek felkutatása, lehetőségek feltérképezése, oktatás, visszavezetés a munkaerő-piacra.	Önkormányzat, Munkaügyi Központ, Társadalmi és Esélyteremtési Főigazgatóság	2029. 12. 30. (vasárnap)	Közfoglalkoztatottak és munkanélküliek száma.	Humán	Önkormányzat koncepciójába beépülve fenntartható.	Nem releváns.
2	Átképzés, továbbképzés	Az alkalmi munkából élők többsége nincsen tisztában azzal, hogy milyen elhelyezkedési, esetleges felnőtt- vagy átképzési lehetőségei vannak.	Tovább- vagy átképzésekre támogatni a munkavállalást	-	Új Roma Stratégia (2019-2030)	Bevonható célszemélyek felkutatása, lehetőségek feltérképezése, oktatás, visszavezetés a munkaerő-piacra.	Önkormányzat, Munkaügyi Központ, Társadalmi és Esélyteremtési Főigazgatóság	2029. 12. 30. (vasárnap)	Munkanélküliek száma.	Humán	Önkormányzat koncepciójába beépülve fenntartható.	Nem releváns.
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Stop az iskolai bántalmazásoknak	Napjainkban sajnos egyre nagyobb problémát jelent az, hogy a gyerekek	Érzékenyítő előadások szervezése	-	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) "Legyen jobb a gyermekeknek"	Célcsoportok kiválasztása, lehetőségek feltérképezése	Önkormányzat, Nagyszentjánosi Hunyadi Mátyás Általános	2029. 12. 30. (vasárnap)	Oktatások száma.	Humán	Önkormányzat koncepciójába beépülve fenntartható.	Nem releváns.

		verbálisan bántják egymást az iskolában.			Nemzeti Stratégia (2007-2032)	e, érzékenyítés.	Iskola, Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény					
2	Építsünk sportsarnokot	Az iskolai sportsarnok hiánya már régóta probléma a településen.	Pályázati lehetőségek felkutatása, tervek készítése, sportsarnok építése.	Költségvetési koncepció.	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2019-2030) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Tervek elkészítése, pályázati lehetőségek felkutatása, építés.	Önkormányzat, Nagyszentjánosi Hunyadi Mátyás Általános Iskola	2029. 12. 30. (vasárnap)	Beadott pályázat, elkészült terv, sportsarnokok száma.	Humán, pénzügyi	Önkormányzat koncepciójában beépülve fenntartható.	Nem releváns.
3	Éljünk függőségek nélkül	A függőségek kialakulásának veszélye egyre nagyobb a gyermekek esetében.	Előadások szervezése.	-	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2019-2030) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Bevonható célszemélyek, célcsoportok felkutatása, lehetőségek feltérképezése, oktatás, előadás, megelőzés.	Önkormányzat, Nagyszentjánosi Hunyadi Mátyás Általános Iskola, Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény	2029. 12. 30. (vasárnap)	Oktatások száma.	Humán.	Önkormányzat koncepciójában beépülve fenntartható	Nem releváns.
4	Tegyünk a lelki egészségért	Lelki segítségnyújtás mindazoknak, akiknek szüksége van rá.	Pszichológusokhoz való eljutás elősegítése	-	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2019-2030) "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Bevonható célszemélyek, célcsoportok felkutatása, lehetőségek feltérképezése, előadás, tájékoztatás, megelőzés.	Önkormányzat, Nagyszentjánosi Hunyadi Mátyás Általános Iskola, Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény	2029. 12. 30. (vasárnap)	Segítségnyújtások száma.	Humán.	Önkormányzat koncepciójában beépülve fenntartható	Nem releváns.

III. A nők esélyegyenlősége

1	Nyissuk meg a bölcsődét és a 4. óvodai csoportot	Bölcsődei, óvodai férőhelyek bővítése, hogy a gyermekek napközbeni	Bölcsőde mielőbbi megnyitása, 4. óvodai csoport berendezése	Költségvetési koncepció.	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Lehetőségek feltérképezése, eszközök beszerzése, álláspályázatok kiírása.	Önkormányzat, Nagyszentjánosi Tarka Lepke Óvoda és Konyha,	2029. 12. 30. (vasárnap)	Bölcsőde megnyitása, 4. óvodai csoport megnyitása	Humán, pénzügyi.	Önkormányzat koncepciójában beépülve fenntartható.	Nem releváns.
---	--	--	---	--------------------------	--	---	--	--------------------------	---	------------------	--	---------------

		ellátása mindenki számára elérhető legyen, ne legyen létszámkorlát	és megnyitása, kellő számú óvónő felvétele		(2010-2021) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció		Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény					
2	Segítsük munkához az édesanyákat	A munkaerő-piacra történő visszajutás nehézkes.	Gyermekek elhelyezésének elősegítése.	-	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Bevonható célszemélyek felkutatása, lehetőségek feltérképezése, oktatás, visszavezetés a munkaerő-piacra.	Önkormányzat, Nagyszentjánosi Tarka Lepke Óvoda és Konyha, Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény	2029. 12. 30. (vasárnap)	Tájékoztató előadások száma, munkanélküli nők száma	Humán.	Önkormányzat koncepciójába beépülve fenntartható	Nem releváns.
3	Óvónőt keresünk	Nagyon nehéz óvónőt felvenni, a szükségességet a szülői dolgozói létszámot fel kell tölteni.	Fizetések versenyképessége, ill. fel kell térképezni, hogy van-e lehetőség szolgálati lakás kialakítására a jövőben.	-	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Állásajánlatok kiírása, versenyképes fizetés lehetőségeinek feltérképezése, szolgálati lakás kialakítása lehetőségének felmérése.	Önkormányzat, Nagyszentjánosi Tarka Lepke Óvoda és Konyha	2029. 12. 30. (vasárnap)	Óvónők száma.	Humán, pénzügyi.	Önkormányzat koncepciójába beépülve fenntartható	Nem releváns.

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Legyen bankautomatánk	Továbbra is probléma, hogy nincs a településen bankautomata.	Lehetőségek felmérése, hogyan lehetne a faluba bankautomatát telepíteni.	-	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Megfelelő hely kiválasztása, lehetőségek felkutatása.	Önkormányzat	2029. 12. 30. (vasárnap)	Bankautomaták száma.	Humán.	Önkormányzat koncepciójába beépülve fenntartható	Nem releváns.
2	Ne legyünk család áldozatai	A családoknak az idősek nagyobb számában esnek áldozatul.	Tájékoztató programok szervezése.	-	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Lehetőségek felkutatása, célcsoportok és célszemélyek	Önkormányzat, Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézmény, Nefelejcs	2029. 12. 30. (vasárnap)	Előadások száma.	Humán.	Önkormányzat koncepciójába beépülve fenntartható	Nem releváns.

						kiválasztása, tájékoztatók megtartása.	Nyugdíjasklub, körzeti megbízott					
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Akadálymentes honlap	Gyógyszertár nem akadálymentes. Honlap nem akadálymentes.	Honlap nem akadálymentes, akadálymentessé kell tenni.	-	Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)	Fejlesztési lehetőségek felkutatása.	Önkormányzat	2029. 12. 30. (vasárnap)	Akadálymentes honlap.	Technikai, önkormányzati forrás	Megvalósulása esetén fenntartható	Nem releváns.
2	Akadálymentes gyógyszertár!	Gyógyszertár nem akadálymentes.	Fejlesztési és pályázati lehetőségek felkutatása	költségvetési koncepció	Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)	Tervek elkészítése, lehetőségek és pályázatok felkutatása, építés.	Önkormányzat, Hókirályi Fiókgyógyszertár	2029. 12. 30. (vasárnap)	Akadálymentesített gyógyszertár.	Önkormányzati, pályázati forrás.	Megvalósulása esetén fenntartható.	Nem releváns.

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

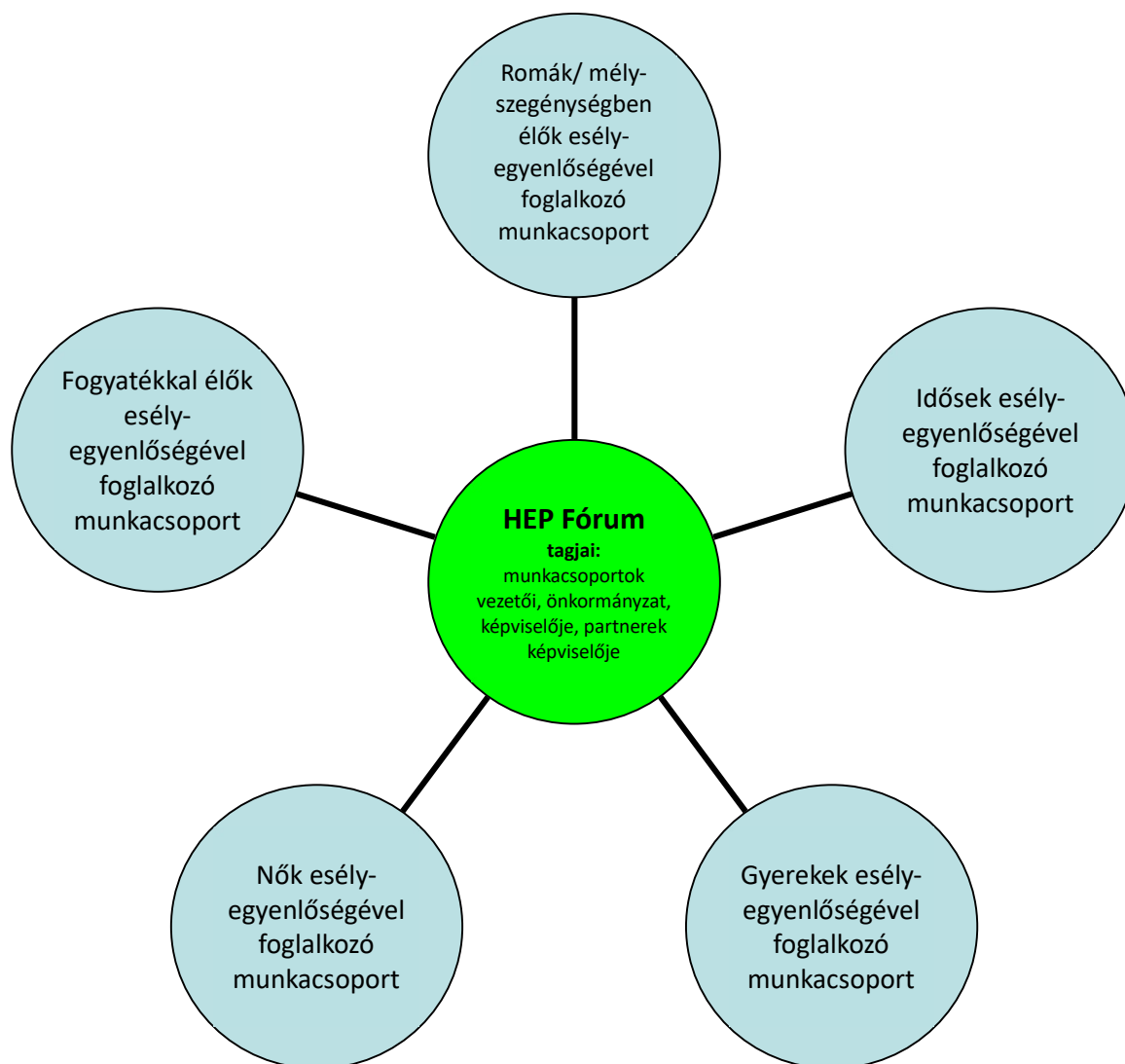
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosság szám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Nagyszentjános község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Nagyszentjános Község Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatva és 18/2024. (II. 13.) sz. határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Nagyszentjános, 2024. február 29.

Friderics Cecília
polgármester

Nagyszentjános Község Képviselő-testülete
9072 Nagyszentjános, Vasút utca 1.

Jegyzőkönyvi kivonat

Készült: Nagyszentjános Község Képviselő-testületének 2024. február 13. napján (kedd) 16.00 órakor a Nagyszentjánosi Közös Önkormányzati Hivatal dísztermében megtartott nyilvános üléséről.

13.) napirend

Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása.

Előadó: Friderics Cecília polgármester

A döntéshozatalban résztvevők száma 6 fő.

A javaslattal kapcsolatosan a Képviselő-testület 6 igen, 0 nem szavazattal, tartózkodás nélkül meghozta az alábbi határozatot:

18/2024. (II. 13.) sz. h a t á r o z a t:

Nagyszentjános Község Képviselő-testülete Nagyszentjános Község Önkormányzata 2024-2029. közötti időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Friderics Cecília polgármester

K. m. f.

Friderics Cecília sk.
polgármester

Németh Dániel sk.
jegyző

A kivonat hitelül:

Nagyszentjános, 2024. február 27.

Németh Dániel
jegyző